

بررسی تطبیقی مفهوم ستر و ساتر در سه باب فقهی صلاه، حج و نکاح

جاسم بوعدار^۱

^۱ کارشناسی ارشد رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه آیت الله العظمی بروجردی

چکیده

از موضوعات بسیار مهمی که در فقه مورد بررسی قرار گرفته و در سه باب جداگانه (صلاه، حج و نکاح) بحث شده است، مفهوم ستر و ساتر بوده که بنا به حالت در نماز بودن و غیر آن در نظر گرفته شده است. در حالت نماز، مذهب امامیه و مذاهب اربعه اهل سنت اتفاق نظر دارند بر اینکه ساتری که در نماز پوشیده می شود، در غیر نماز پوشیدن آن جایز بوده است ولی درباره مقدار زائدی که پوشیدن آن در حال نماز واجب و در غیر نماز واجب نمی باشد، اختلاف نظر دارند. در باب حج، همه مذاهب اتفاق دارند که پوشیدن ازار و رداء برای محرم واجب می باشد ولی مذاهب شافعی و حنبلی، به جهت قائل شدن به جواز پوشیدن سر برای مرد و مذهب حنفی به جواز پوشیدن قفازین برای زن، با دیگر مذاهب اختلاف نظر دارند. در باب نکاح نیز، مذاهب امامیه و اهل سنت، اتفاق دارند که مرد جهت خواستگاری می تواند به وجه و کفین زن بنگرد. با این تفاوت که مورد اختلاف در خصوص مقدار زائدی که پوشاندن آن در حال نماز واجب بوده بنا به حالتی است که ناظر (مرد) به منظور (زن) نگاه کند ولی درباره مقدار زائد در ابواب حج و نکاح که پوشاندنش واجب نبوده و نگاه به آن اشکالی ندارد، به نظر می رسد به جهت حرمت پوشاندن صورت و دفع عسر و حرج برای طرف منظور (زن) و رفع غرر برای طرف ناظر (مرد) باشد.

واژه‌های کلیدی: ستر و ساتر، فقه تطبیقی، حالت نماز و غیر نماز، وجه اتفاق و اختلاف.